

Politikere vil bruge flere penge på jordforurening

Kilde Altinget. 10. november 2010 kl. 23:59

FORURENING: Både miljøminister og opposition vil sikre, at regionerne bruger flere af deres penge på selve oprydningen efter jordforureninger. Det kom frem på et samråd, hvor miljøministeren forsikrede, at der ikke fremover vil opstå situationer som Collstrop-sagen.

Af [Emilie Jess Halberg](#)

Regionerne får hvert år 400 millioner kroner til oprensning af forurenede grunde. 13.000 grunde i Danmark er nemlig så forurenede, at drikkevandet flere steder er truet, og børnehaver må lukke på grund af sundhedsrisiko.

Men regionerne bruger kun 100 millioner af de 400 millioner på oprensning, oplyste miljøminister Karen Ellemann (V) på et samråd onsdag.

Forbrugsordfører Benny Engelbrecht (S) er fortørnet over, at så få af midlerne går til decideret oprensning og så mange til bureaukrati.

"Det er skræmmende, at der i virkeligheden er så få penge, der bliver brugt på at lave den opgave, det i virkeligheden handler om, nemlig at rydde op i nogle giftgrunde," siger Benny Engelbrecht, der sammen med forbrugsordfører Pia Olsen Dyhr (SF) havde indkaldt ministeren i samråd.

Også Pia Olsen Dyhr mener, at pengene skal omfordeles, så flere penge går til selve oprensningen af de 13.000 giftgrunde.

"Vi har en kæmpe udfordring med de grunde, vi har, og vi kan se i regeringens udkast til drikkevandslovgivningen, at det kommer til at koste 10 millioner at oprense bare de værste grunde ud fra drikkevandshensyn. Og hvis man så forestiller sig, at man også skal inddrage naturhensyn, så forslår de 100 millioner som en skrædder i helvede," sagde Pia Olsen Dyhr efter samrådet.

Miljøministeren vil tage en dialog med regionerne, så flere af pengene bliver brugt til at rense giftgrunde i stedet for kortlægning, borgerservice, undersøgelser og andet.

"Vi skulle måske fra centralt hold sige: Der skal flere penge i jorden. Jeg vil gerne give tilsagn om, at vi må bede regionerne om at komme med en anden måde at prioritere de 400 millioner på, så mere end 100 millioner bliver brugt på jordrensning," sagde ministeren.

Minister: Strategi på plads

Men bortset fra fordelingen af de 400 millioner til regionerne, så mener miljøministeren, at regeringens strategi for oprensning af giftgrunde er på plads. Skatteborgerne skal ikke frygte, at de for fremtiden skal betale for virksomheder som for eksempel træimpregneringsfirmaet Collstrop, der efterlod massive jordforureninger til det offentlige. Der er allerede godt overblik over de forurenede grunde og oprensningen af dem, forsikrer hun.

"Vi er i det rigtige spor," sagde ministeren.

De mange forurenede grunde hører til "fortidens synder," som forureneren ikke kan stilles til ansvar for, fordi der ikke var lovgivning på området, da forureningen skete. Men der er lange udsigter til, at alle grundene bliver oprensede, fordi omkostningerne er store. Kun dem, der udgør en risiko for menneskers sundhed eller for drikkevandet, prioriteres. De, der ikke gør, får lov at ligge hen. Miljøstyrelsen vurderer, at kun 10 procent af de 13.000 forurenede grunde skal oprenses.

Ingen Collstrop-sager i fremtiden

Men ét er levn fra fortiden, noget andet er, hvordan Collstrop-sager undgås for fremtiden? Her forsikrede ministeren, at der ikke vil ske Collstrop-lignende jordforureninger fremover, for lovgivningen til at forhindre det, har været på plads siden 2001.

"Jordforureningsloven, som vi har i dag, indfører et ubetinget ansvar for forureneren. Der sker ikke jordforurening i stort omfang, efter vi har fået det her ubetingede forurener-ansvar," forsikrede ministeren.

Jordforureningsloven blev vedtaget i 2001 af et bredt flertal i Folketinget, og loven sikrer, at forureneren betaler. Den lovgivning er sammen med miljøskadereglerne og en højere miljøbevidsthed tilstrækkeligt til at sikre sig mod alvorlig jordforurening i fremtiden, mener ministeren.

"Jeg mener ikke, problemet er stort, for i dag er der en helt anden miljøbevidsthed end tidligere, og der sker ikke jordforurening i det omfang, vi så før i tiden. Miljøstyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke har kendskab til nyere forureninger af samme størrelsesorden som Collstrop-sagerne," sagde ministeren.

Huller i lovgivningen

Alligevel har hun bedt Miljøstyrelsen om at undersøge, hvilke muligheder der er for at sikre sig mod nye Collstrup-lignende situationer, hvor der ikke er en forurener, der kan betale, fordi firmaet er gået konkurs.

Pia Olsen Dyhr påpegede nemlig - som professor i Miljøret ved Københavns Universitet, Peter Pagh, også tidligere har gjort det - at der er visse huller i lovgivningen, hvor forureneren kan undslippe sig sit ansvar. Det gælder eksempelvis ved konkurser.

"Vi oplever jo virksomheder, der bevidst går konkurs, opretter sig igen i et andet navn, men så er sluppet for den byrde det er at oprense en grund. Det har vi desværre flere eksempler på i Danmark. Derfor kunne det være oplagt at se på et forsikringsprincip, når man etablerer sig," siger Pia Olsen Dyhr.

Hun foreslog også, at nyetablerede virksomheder skal stille en sikkerhed eller tegne en forsikring, så der i tilfælde, hvor virksomheden går konkurs, altid vil være penge til at rydde op, hvis grunden

efterlades forurennet. Men det afviste ministeren som "bureaukratisk og byrdefuldt" for virksomhederne.

Ny lov fra Miljøministeriet til næste år

Professor Peter Pagh har også tidligere påpeget en anden uklarhed i lovgivningen, nemlig hvis ansvar det er at rydde op, hvis forureningen ikke truer drikkevandet eller menneskers sundhed. Regionerne er nemlig ikke forpligtet til at skride til handling, hvis der blot er tale om forurening, der ikke udgør direkte risiko for det grundvand, som bruges til drikkevand.

Men jordforurening kan forringe vandkvaliteten i en sø, en å eller en havn, uden at der er risiko for drikkevand eller menneskers sundhed. Det får ministeren til at forberede en ny lov, der skal inddrage naturen og vandmiljøet som en grund til at rense op efter alvorlig forurening.

"Derfor har jeg bedt Miljøstyrelsen om at forberede en lovændring, hvor formålet blandt andet vil være en præcisering af, hvem der har ansvaret for forureningssager, der truer vand- og naturområder," lyder det fra Karen Ellemann.

- Fakta fra

Miljøministeriet

Der er i alt **13.000 forurenede grunde** i Danmark. Her er der overvejende tale om tilfælde, hvor påbudsmulighederne er udtømte. Derfor er oprensningen det offentliges ansvar.

Men halvdelen ligger uden for det offentlige indsatsområde, fordi forureningen ikke truer drikkevand eller menneskers sundhed.

Omkring **10 procent kræver oprensning**, vurderer Miljøstyrelsen.

Oprensningen er **regionernes ansvar**. De modtager årligt **400 millioner**, der går til kortlægning, undersøgelse, drift, overvågning, borgeroplysning og oprensning.

Kun 100 millioner går til decideret oprensning.

Ca. 120 mio. går til kortlægning

Ca. 50 mio. går til undersøgelser

Ca. 45 mio. går til drift og anlæg af overvågning

Ca. 100 mio. går til borgerservice/ vejledning

Jordforureningsloven blev vedtaget i 2001 af et bredt flertal i Folketinget. Det betød indførelsen af et forurener-betaler-princip. Det ubetingede ansvar kom til at gælde for forureninger, som skete efter 1. januar 2001. Den forurenende virksomhed kan få et **påbud om at fjerne forurening**, som er sket efter 1. januar 2001, og genoprette tilstanden. Påbud kan meddeles, selv om forureneren har forladt den forurenede grund og ikke længere har rådighed over den.

Miljøskadereglerne har siden 2008 betydet, at når der konstateres en miljøskade, vil virksomheden, der er årsag til skaden, skulle stille økonomisk sikkerhed.

Eksterne links

[Se miljøministerens skriftlige svar til miljøordfører Mette Gjerskov \(S\) her](#) [Hør samrådet her](#)

[Hør samrådet her](#)